

verslag

Verslag van de sessie Markermeer, tijdens de Digishape dag - dd. 16 mei 2019

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Zuiderwagenplein 2
8224 AD LELYSTAD
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT
T 088 7973701
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Marcel Kotte

Adviseur

T 0031(0)651249257
marcel.kotte@rws.nl

Datum

17 mei 2019

Omschrijving	Korte weergave van de sessie Markermeer
Datum bespreking	16 mei 2019
Deelnemers	
Afschrift aan	

Omdat de meeste deelnemers voor het eerst aanwezig zijn bij een sessie over de Markermeer casus (Usecase Markermeer) wordt ook stilgestaan bij beschrijving van de geschiedenis. Het verslag van de eerste sessie – 21 februari 2019 – is integraal in bijlage 1 weergegeven. Hierin is weergegeven welke informatiebehoefte er is vanuit RWS Midden-Nederland.

Tijdens de huidige sessie is het volgende besproken.

Opnieuw is bevestigd dat het 'probleem' helder is. De probleem houder RWS Midden Nederland (RWS MN) – Ton Garritsen – heeft aangegeven dat er wat hem betreft behoefte is aan (i.) een toestandsbeschrijving van het gebied waarbij ook voorspellend kan worden opgetreden. Toestandsbeschrijving vanuit KRW- en Nature2000 doelen is niet specifiek genoeg. Daarnaast is er (ii.) behoefte aan een situatieschets waarbij ecologie, gebruik en mobiliteit gerelateerd / afhankelijk van elkaar wordt geschetst.

Naast RWS MN wordt geconstateerd dat Slim Watermanagement (zie: <https://www.slimwatermanagement.nl/>) en Operationaliseren van het Flexibel Peilbeheer (zie: <https://www.rijkswaterstaat.nl/water/projectenoverzicht/ijsselmeer-zoetwatervoorraad-op-peil/index.aspx>) ook interessante partners zijn, binnen RWS en waterschappen. Buiten deze waterbeheerders zijn de recreatievaart, binnenvaart, drinkwaterbedrijven en energieleveranciers (NUON en Engie) mogelijk geïnteresseerd.

In de nabije toekomst zal worden gewerkt aan een innovatieve uitvraag naar geïnteresseerde partners om verschillende data bijeen te brengen en analyses uit te voeren. Scenario's draaien gaat het best wanneer met digital twinning wordt gewerkt. Let op, het uitwerken van een portal is niet 'des Digishapes'. Digishape wil de focus leggen op innovatieve uitwerking tot oplossingen.

Tijdens het overleg is ingegaan op de verschillende data welke beschikbaar zijn voor eventueel gebruik bij deze casus. In de bijlage is alle informatie weergegeven. Het gaat dan om bijvoorbeeld openbare data van RWS (zie: <https://waterinfo.rws.nl/#!/nav/index/>, of via: <https://www.rijkswaterstaat.nl/water/waterdata-en-waterberichtgeving/waterdata/contact-over-waterdata/index.aspx>). Voor het project Markerwadden is projectdata ingewonnen (zie: <https://waterinfo-extra.rws.nl>). TNO heeft data over ondergrond. Veel satelliet data is ook voorhanden, echter is de interpretatie hiervan specialistisch van aard. Waterschappen beschikken over waterkwaliteit- en -kwantiteitsdata. KNMI heeft data. Data van ecologie, bijvoorbeeld vogeltellingen en vis gegevens zijn te verkrijgen via RWS, of SOVON en WMR. Luchtfoto's zijn beschikbaar via Het Waterschapshuis (HWH), zie: <http://www.beeldmateriaal.nl/index.html>.

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Datum
17 mei 2019

Geëindigd wordt met een korte brainstorm over eventuele innovatieve manieren voor aanbesteding om de probleemschets van RWS MN op te lossen. Hierbij wordt aangegeven dat de uitkomsten die worden geschetst ook op zichzelf weer vrij / open moeten kunnen worden aangeboden. Hierbij zal gelden dat zoveel mogelijk te gebruiken data wordt opgehaald via het principe 'data bij de bron' en 'ontsluiten via open protocollen (API's)'. Gemaakte informatie dient ook weer beschikbaar te worden gesteld voor hergebruik. Digitale Delta heeft hier voor tijdreeksen en ecologische data reeds specificaties voor opgesteld. Deze specificaties zullen in beheer worden gebracht bij het Informatiehuis Water (IHW). Meer informatie is te vinden via: www.digitaledelta.org, waarbij ook een link naar Github is te vinden. NB: er wordt een workshop georganiseerd over API strategie. Deze workshop vindt plaats in de middag van 3 juli, in het LEF Future Center van RWS in Utrecht, Gebouw Westraven Rijkswaterstaat, Griffioenlaan 2, 3526 LA Utrecht. Een uitnodiging wordt verzonden.

Aanbesteding zou kunnen via een prijsvraag. Meerdere partijen wordt gevraagd met een uitgewerkt idee te komen. Vervolgens krijgt de beste de uiteindelijke opdracht.

Ook zou er via een hackaton een werkwijze kunnen worden uitgewerkt welke vervolgens op de gehele casus wordt toegepast.

Hierbij wordt gemeld dat er ook gedownscoped kan worden, opdat de uiteindelijke oplossing kan worden opgeschaald naar andere parameters of gebieden. Als voorbeeld wordt aangehaald dat er eerst voor doorzicht een uitwerking wordt bekeken waarbij data van reguliere metingen wordt gecombineerd met satelliet data en luchtfoto's.

RWS WVL – Marcel Kotte – verkend de mogelijkheden van een aanbesteding bij inkoop van RWS en onderneemt actie.

Verslag Werksessie Grote Projecten Markermeer/IJsselmeer

Datum: 21 februari 2019

Datum
17 mei 2019

Deelnemers: Ton Garritsen (RWS-MN), Thomas Harber (Van den Herik), Jochem Boersma (W+B), Joost Stanford (HKV), Barbara Schoute (RWS/LNV, Informatiehuis Marien), Kees Pruis (Boskalis), Maya Sule (Deltares), Eric Harthoorn (Ministerie I&W / adviseur DG WB), Gerben de Boer (Van Oord) en John Schobben (RWS WV)

De uitdagingen:

Ton noemt in de voorstellingronde 4 mogelijke sporen/ambities voor het Markermeer-IJmeer:

1. Monitoring – simpeler en effectiever
2. Data – gedeeld over eigendoms- en belangengrenzen heen
3. Thermometer (meer gebruik, toegankelijker)
4. Ecologische Boekhouding (toekomstambitie uit BO RRAAM).

Hier gaan we bij de brainstorm over de uitdagingen verder op in:

1. Data delen:
 - a. Gestandaardiseerd
 - b. Overzicht wat waar is -> vindbaar maken
 - c. Op één plek; qua functionaliteit denken we dan aan uniformering en zoekmachines
 - d. Ook oudere data opnemen
 - e. Zorgen voor goede metadata
 - f. Veel van deze punten vallen onder het FAIR-principe
2. Data analyseren:
 - a. Belangrijk dat we dit met een doel gaan doen. Denk aan:
 - i. Verkleinen van de CO2-impact van projecten
 - ii. Optimaliseren van de ecologische thermometer
 - iii. Opzetten van een ecologische boekhouding i.r.t. het reguleren van gebruik (er ligt een opgave rond het Markermeer om niet alleen de ecologische kwaliteit te verbeteren, maar ook de functies wonen en mobiliteit beter te faciliteren)
 - b. Goed om bovenstaande doelen terug te laten komen in de EMVI-criteria bij de aanbesteding van projecten.
3. Efficiënt data inwinnen door samenwerking:
 - a. Faciliteiten delen (denk aan o.a. schepen)
 - b. Ook opnemen in de EMVI-criteria
 - c. Drang naar perfectie houdt veel voortgang tegen
4. Delen algoritmes:
 - a. De 'BV Nederland' plukt hier de vruchten van door een hogere efficiëntie en transparantie.
 - b. Op het niveau van bedrijven/bureaus verzwakt het delen van algoritmes de concurrentiekracht. Er zit dus spanning tussen het belang van de 'BV Nederland' en de bureaus.
 - c. Deltares heeft een andere positie en deelt wel algoritmes (denk aan WBI).
 - d. Het gebruik van 'open source' kan meerwaarde hebben.

De oplossingen

1. Het onderling vertrouwen is een voorwaarde voor succesvolle samenwerkingen:
 - a. Afspraken maken
 - b. Elkaars motivatie en voordeel van het delen van data kennen
 - c. Mensen moeten elkaar leren kennen (zowel de 'nerds' als de 'front office' medewerkers)
2. Uitwisselen van welke data iedereen heeft
3. Als we de gezamenlijke data beschikbaar hebben, kunnen we een hackaton organiseren voor analyse (met een doel!) van deze data.
4. Een 'connector' (= soort data-stekker) ontwikkelen om data uit te wisselen. Belangrijk om vervolgens mapping files te maken naar andere standaarden en formaten.

Vervolg

- **21 maart** praten we verder over de uitwerking (tijdens de werksessie van DigiShape)
- Afbakening van het onderwerp:
 - Geografisch richten we ons op het Markermeer en IJsselmeer
 - We focussen ons op één vraag/onderwerp. **Aktie Ton Garritsen** om voor volgende keer vanuit het Markermeer/IJsselmeergebied een goede vraag mee te nemen (in overleg met de stuurgroep Markermeer/IJmeer en DG Water en Bodem).
- Goed om nog een paar deelnemers extra aan tafel te hebben:
 - Datascience deskundigen (iedereen is vrij om iemand uit te nodigen, mits ze mede willen investeren in DigiShape)
 - Microsoft
- We maken een overzicht van de data die iedereen tot zijn/haar beschikking heeft. **Aktie iedereen**: 1 sheet maken voor pitch over welke data (of algoritmes) je hebt van het Markermeer IJsselmeergebied.

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
17 mei 2019

Verslag Digishape werksessie 'Markermeer'

21 maart 2019 – Deltares, Delft

Deelnemers: Gennadii Donchyts (Deltares), Maya Sule (Deltares), Rick Wortelboer (Deltares), Kees Pruis (Boskalis), Wies Vullings (WUR), Bert Visser (RWS), Joost Stenfert (HKV), Sil Nieuwhof (W&B), Chris Karman (aanjager Digishape, vz)

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

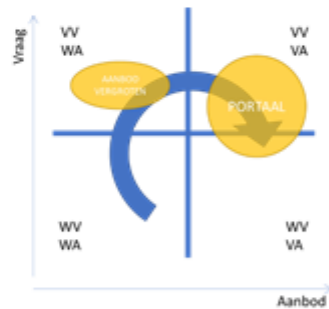
Datum
17 mei 2019

Veel van de deelnemers aan deze sessie waren niet aanwezig bij de werksessie op 21 maart, waarmee de insteek van deze werksessie breder bleef dan aanvankelijk beoogd. Kansen en ambities zijn gedeeld.

Mogelijk perspectief is het ontwikkelen van een Digital Twin voor de Markermeer, alhoewel breed gedeeld wordt dit altijd een middel is en geen doel op zichzelf. Belangrijke elementen in het te ontwikkelen instrument zijn:

- Data inwinnen, delen en ontsluiten
- Data analyseren en visualiseren (resultaten ontsluiten)

Vraagsturing is belangrijk, waarbij aan de hand van onderstaande figuur de relatie tussen vraag en aanbod aan data uitgebreid is besproken. Waar veel vraag en veel aanbod is, loont het de moeite om een dataportaal in te richten. Weinig vraag betekent over het algemeen ook weinig data. Een groeiende vraag zal het data-aanbod laten groeien. Echter met het groeiend aanbod van nieuwe (digitale) technieken verandert de waarde van de data, waarmee ook een vraag kan ontstaan.

Afspraken

Aan de hand van een hackaton zal worden toegewerkt naar een (of meerdere) concrete oplossingen voor een relevante (beleids-)vraag. Daarvoor is nodig:

- Duidelijke vraag (bv 'ecologische thermometer Markermeer')
- Hackaton goed voorbereiden (specialisten inzetten, zoals bv FarmHack)
- Mensen van buiten betrekken (ook data science studenten)
- Jury voor beoordelen van resultaat
- Is er een digitale omgeving beschikbaar?

18 april: uitwerken

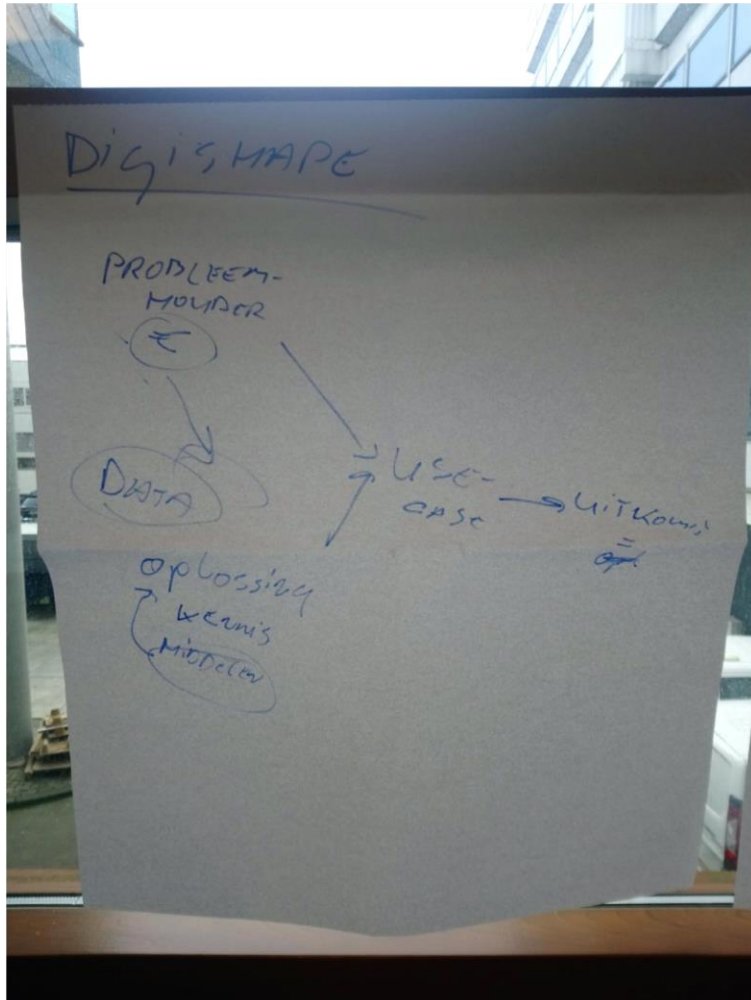
16 mei: hackaton

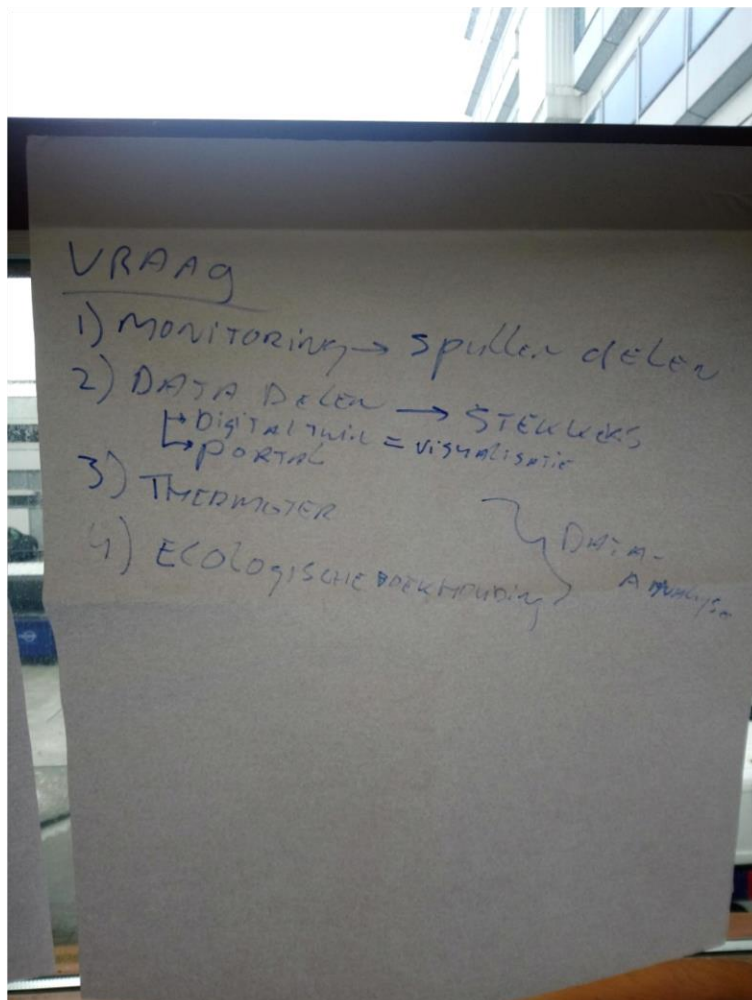
Allen: denk na over jouw businesscase!

BIJLAGE 2, flip-overs die gemaakt zijn tijdens de sessie van 16 mei 2019

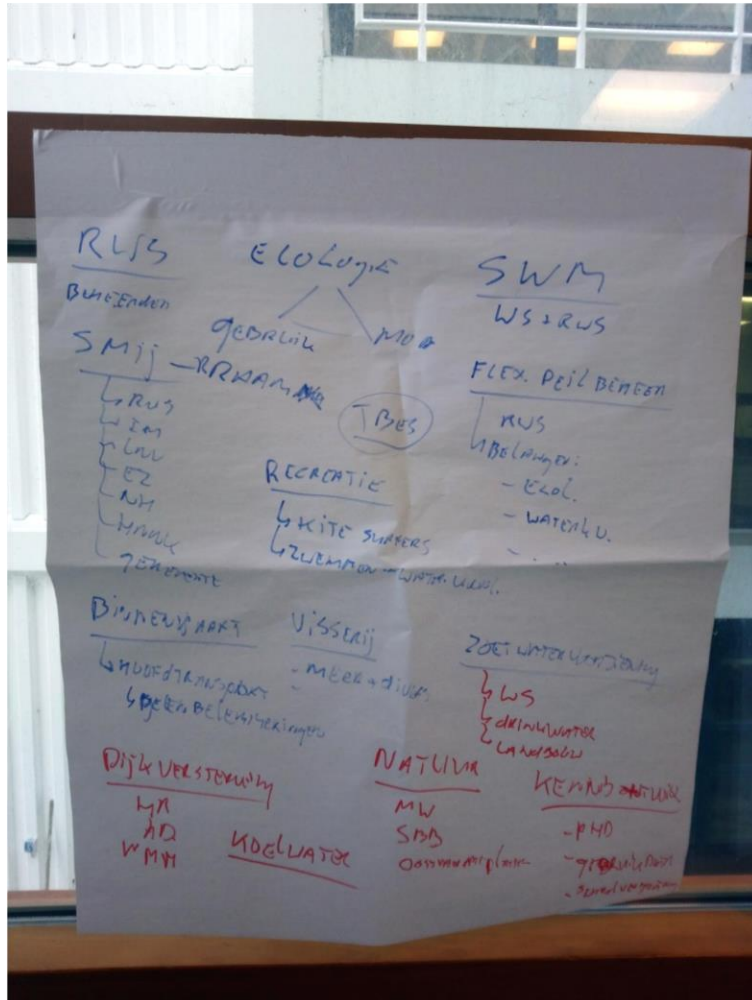
Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
17 mei 2019

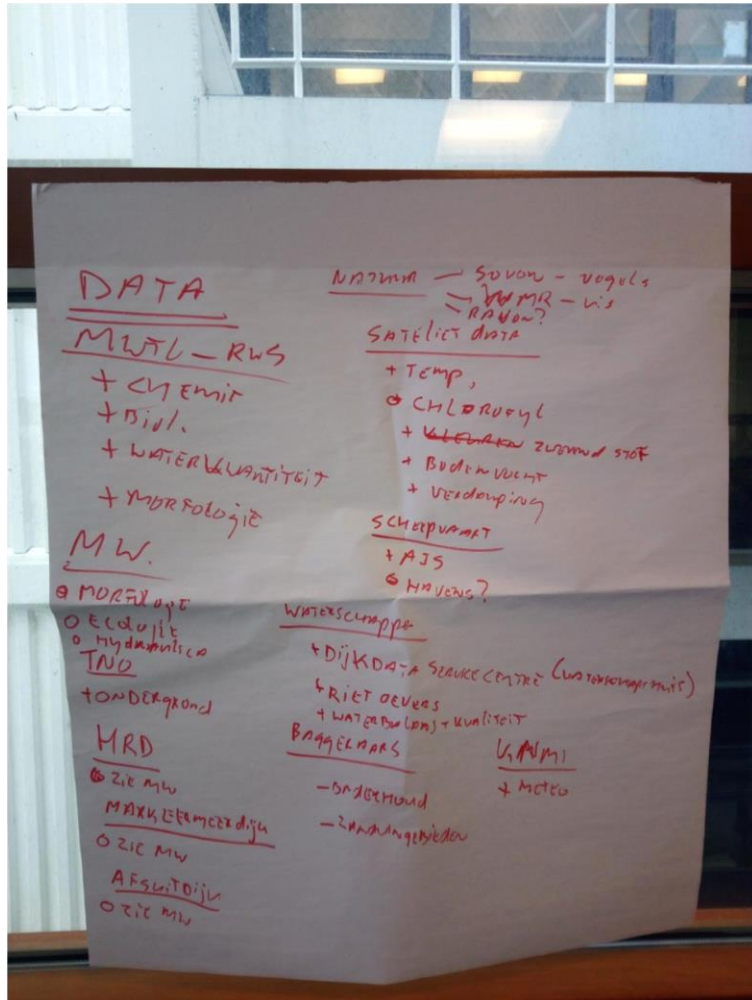

Datum
17 mei 2019

Datum
17 mei 2019

Datum
17 mei 2019

